

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1624. usque ad annum 1627

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1778

VD18 90118863

§. 25. Decretum, supplexque libellus Universitatis Parisiensis adversus Academicorum jurium usurpatores.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67369](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-67369)

Sæc. XVII. theses, in quibus adventitias entitates
 A. C. 1624. rei inhærentes & mutabiles irridebant,
 omnesque formas substantiales, præter animam rationalem, rejiciebant. Re comperta supremus Parisiensis Senatus, priusquam in Authores sententiam ferret, theses utpote Aristotelis doctrinæ communiter receptæ adversas Facultatis judicio discutiendas commisit. Hæc igitur singulas suis censuris notatas die secunda Septembris supremo Senatui obtulit, cujus jussu Authores in carceres conjecti, eorum theses ipsis præsentibus laceratæ, tresque hi Chimici Provincia Parisiensi exulare jussi sunt. Denique indicta mortis pœna prohibitum, ne ulla doctrina antiquis & probatis Authoribus contraria tradatur, aut sine Facultatis assensu propugnetur. Ita nempe Aristotelis libri naturales modo propitiam modo adversam in Galliis sortem habuere, anno 1210. in Parisiensi Concilio damnati, anno autem 1452. & 1473. & sequentibus præscripti.

§. XXV.

Decretum, supplexque libellus Universitatis Parisiensis adversus Academicorum jurium usurpatores.

Ante

Ante biennium Patres Societatis ex Regis beneficentia Prioratum sancti Salvatoris annuis quatuor librarum millium proventibus pinquem dono acceperant, eumque suo Turoniensi Collegio adjunxerant, demum vero approbandæ hujus unionis obtentu Regias obtinere literas, in quibus artificiose quædam irrepserat clausula, vi cuius Doctoratus honores conferendi, ad Beneficia nominandi, iisdemque, quibus aliæ Galliarum Universitates potiuntur, juribus fruendi facultas concessa credebatur: Hæ literæ, partibus non auditis die nona Martii prioris Anni ad Tolosanæ Curix acta fuere relatæ. Re autem comperta Universitas Parisina a ceteris interpellata pro revocandis hisce literis apud Regem instare statuit, edito hoc decreto: *Quod ab Academia Valentiniana certiores facti sumus, Jesuitarum familiam Turnoniam vi diplomatis ab Rege clanculum impetrati, Doctoratus, Licentiatus, & Magistrii nominationem, item literas testimoniorum, Academiarum more Scholasticis impertiri: intercessit Tolosana, Valentiana, & Cadurcensis Academia, in Senatu Tolosano res agitata ac secundum illas judicata, nihilominus in sacro Regis consistorio hæc caussa adversus easdem rursus urgebatur. Cum ergo Jesuitarum ista*

Sæc. XVII.

A. C. 1624.

*Argentre
conclus. Fa-
cult. tom. 2.
pag. 150.*

Sæc. XVII. *Consilia quo spectent, obscurum non sit,*
 A. C. 1624. *cumque illi quanta ope possunt, a Rege*
litteras extorqueant, quibus pro sua po-
testate ac Imperio Rex Universitatum ju-
ri derogatum postea velit: perlectis Aca-
demice Valentiniæ literis, quibus advo-
cationem, adscriptionemque nostram de-
poscit, Regio diplomate, Tolosani Sena-
tus, sacrique Consistorii Decretis: Placuit
Universitati Studii Parisiensis Academia
fæderatæ ac Sociæ non deesse: Commune
periculum communibus impensis depellere:
Academias omnes, & singulas in Socie-
tatem hujus causas vocare: Justissimo
Regi quid Reipublicæ ac literarum inter-
sit, suppliciter exponere: Parisiensis igitur
Universitas ceterarum nomine, ut Rex
infinite Scholarum multitudini modum
tandem aliquem ponat, utque certas do-
cendi leges impositas velit, conjunctis stu-
diis ac precibus obsecrare statuit.

Argentre
l. c.

Postea Parisiensis Universitatis Rector,
 ac Doctores Regi libellum supplicem
 die prima Junii porrexere, cujus sum-
 ma hæc erat: „Hucusque calamo &
 „ore sæpius in Jesuitas declamatum,
 „quibusdam eorum doctrinam, aliis
 „vitam & mores carpentibus. Accu-
 „sabantur de ambitione, avaritia, &
 „tam effreni cupiditate, ut jam statum
 „in statu, & supremum in omnes im-
 „perium ambire videantur. His ta-
 „men

„men querelis minime a suo detereban- Sæc. XVII.
 „tur proposito, sed occasione inde ca- A. C. 1624.
 „ptata, quod ejusmodi scripta mor-
 „daci calamo essent concepta, suis fau-
 „toribus persuadebant, hæc ex Reli-
 „gionis odio, Societatis invidia, non
 „autem veritatis amore sparsa fuisse.
 „Ast horum dictorum veritatem nunc
 „sat comprobata reddidere suo ausu,
 „quo in Regiæ Majestatis Senatu ad-
 „versus Franciæ Universitates insur-
 „gunt, illasque aut eradicare, aut po-
 „tius ad eorum Collegia transferre se-
 „que ingeniorum & scientiarum, ac
 „demum totius Regni Dominos effi-
 „cere moliuntur: Sperabatur, illos
 „post tot favores & emolumenta, qui-
 „bus ab Universitatibus locupletati
 „fuerunt, quiete vixuros, hi autem
 „contra literas Regias pro aucupan-
 „dis Universitatum juribus extorserunt,
 „& de iis adeo insolenter gloriati sunt,
 „ut Tolosana, Valentinenfi, & Cadur-
 „censi Academiis desuper querentibus
 „anno priori Tolosanus Senatus pro-
 „hibere cogeretur, ne Universitatis no-
 „mine usurpato jura Academica sibi ar-
 „rogarent. Huic autem decreto sese
 „opponentes Jesuitæ illud irritum de-
 „clarari, ac Universitatum Syndicos
 „ad Regis Curiam citari obtinuerunt:
 „Percepta horum oppositione omnes
 E 5 „Regni

Sæc. XVII. „Regni Universitates & præcipue Pa-
 A. C. 1624. „risiensis, ruinæ communis periculum
 „dolentes, Regiæ suæ Majestati sup-
 „plicant, ut huic malo remedium op-
 „ponere dignaretur: Hæc enim novi-
 „tas non modo Universitatum exci-
 „dium promovet, sed omnium Ordi-
 „num quietem & tranquillitatem inter-
 „turbat, ipsamque Regiam auctorita-
 „tem lædit: non ea dicimus ex ran-
 „core; Catholici enim sumus, & ut
 „tales honoramus Jesuitas, quatenus
 „vero ea, quæ ad ipsos non spectant,
 „sibi solis vindicare, seque omnino ne-
 „cessarios reddere satagunt, eorum
 „consiliis nos opponimus, ac eorum au-
 „sibus, quibus indies latius grassan-
 „tur, limites poni petimus. Scientiis,
 „quæ animos excolunt, & Armis, quæ
 „passionum vim domant, regnum tuum
 „innititur, hæc Jesuitarum instituto
 „cum dissona sciant, illas sibi solis sub-
 „jicere tentant, ut obtento in animos
 „imperio, & gratitudinis lege, aut
 „doctrina imbutis aut ad dignitates
 „quascunque promotis imposita, fauto-
 „res sibi concilient, haud ignari, quod
 „Universitates viros ad dignitates tam
 „Ecclesiasticas quam profanas idoneos
 „proferant; clave igitur scientiarum
 „Jesuitis commissa ipsi quoque clavem
 „potentiæ in manibus tenebunt: Has
 „vero

„vero claves Jesuitis confidere, perni- Sæc. XVII.
 „ciosissimum foret, hi enim cum exte- A. C. 1624.
 „ris Principibus arctum foveat com-
 „mercium, aliunde vero Universitatum
 „Regimen eorum Instituto adversatur,
 „& quidem I. Quia illæ in Galliis vi-
 „tam suam Regiæ auctoritati, prote-
 „ctioni, & munificentiae debent, Je-
 „suitæ vero regiam auctoritatem dun-
 „taxat quando & quamdiu eis, eorum-
 „que Generali semper alienigenæ pla-
 „cet, reverentur. II. Universitates
 „Franciae jura, & Ecclesiae Gallicanae
 „libertates semper & ubique propugna-
 „runt, eas vero Jesuitæ ore & calamo
 „semper impugnant. III. Universita-
 „tes Episcopis tanquam Cancellariis
 „sunt subjectæ, Jesuitæ autem se ab
 „Episcoporum jurisdictione etiam post
 „Poffiacense decretum exemerunt. IV.
 „Universitatibus jus competit, ab eis
 „promotos, approbatosque ad Bene-
 „ficia nominandi, adeo, ut Episcopi
 „his beneficia conferre adstringantur,
 „si autem Jesuitis hoc jus adscribere-
 „tur, hi pro dexteritate sua sibi pro-
 „pensos nominarent, ac sensim omnia
 „beneficia sui juris facerent. V. Uni-
 „versitates ad suum gremium cunctos
 „cujuscunque conditionis Viros ido-
 „neos recipiunt, Jesuitæ autem, ex-
 „clusis aliis, nonnisi suæ familiae Viros,
 „sibi-

Sæc. XVII., sibi que adhærentes reciperent: si au-
A. C. 1624. tem Regia sua Majestas Doctores
 „creandi &c. jus Jesuitis concedit, cur
 „non item Barnabitis, Patribus Ora-
 „torii, Doctrinæ Christianæ & Mendi-
 „cantium Ordinibus, qui concionibus,
 „Scholis, aliisque obsequiis æque imo
 „& utilius ac Jesuitæ deserviunt? cur
 „facta Universitatis oppositione hi soli
 „ad sua monasteria fuere relegati, e-
 „dito hanc in rem diplomate anno cir-
 „citer millesimo ducentesimo quinqu-
 „gesimo? Nonne hi, hoc jure Jesuitis
 „semel concessio, idem sibi quoque con-
 „cedi adlaborabunt? si autem hoc jus
 „omnibus erit commune, tot in Re-
 „gno erunt Universitates, quot Urbes
 „& oppida; inde vero orietur Regni
 „ruina, & commercium, agricultura,
 „aliaque ad vitam, societatemque po-
 „liticam necessariæ artes sub studio-
 „rum obtentu, & pinquioris conditio-
 „nis spe negligentur, literarum honot
 „lædetur, ignorantia porta aperietur,
 „& inferioribus artibus idonei subtra-
 „hentur opifices: nonne ea ex causa
 „Vestra Majestas Jesuitas in Trecen-
 „sem urbem introduci inhibuit? VI.
 „Doctoratus &c. simul ab Ecclesiastica,
 „& profana auctoritate conferendus
 „est, Jesuitæ autem illum conferre ne-
 „queunt, partim quia eo carent, par-
 „tim

„tim quia ex instituto suo ab omnibus Sæc. XVII.
 „excluduntur dignitatibus. Bullæ au- A.C. 1624.
 „tem, per quas redduntur habiles, in
 „Galliis non sunt receptæ. VII. Hos
 „favores Jesuitæ in nullo Regno obti-
 „nuerunt, hinc tam instanter id in Gal-
 „liis efflagitant, ut pro more suo ja-
 „ctata Gallorum benevolentia etiam in
 „aliis Regnis ad pares favores sibi viam
 „sternere possent: Ex his Regia sua
 „Majestas perspiciat, quod hoc Jesui-
 „tarum postulatam eorum Instituto,
 „Episcoporum juribus, & Regni bono
 „adversetur.,

Rationes vero, quas in sui favo-
 „rem allegant, inanes sunt, summam-
 „que testantur ambitionem, dicunt
 „I. Quod hunc favorem duntaxat pro
 „Turnoniensi Collegio petant. II. Il-
 „lud cum prærogativa Universitatis a
 „Turnonio Cardinale fuerit fundatum.
 „III. Honores Academicos *gratis* con-
 „ferant, quod nullibi fieri solet. Ve-
 „rum dolose in Provinciæ, in qua tres
 „jam sunt Universitates, ignobili loco,
 „suam Academiam erigi petunt, ut
 „fixo in angulo pede ad celebriores
 „urbes non minus hoc favore dignas
 „se extendere possent, id eorum in-
 „stinctu petentibus aliis Principibus
 „Turnonio illustrioribus. Alterum ve-
 „ro falsum est, cum Cardinalis dun-
 „taxat

Sæc. XVII. „taxat Grammatices, & Philosophiæ
A. C. 1624. „scholas fundare intenderit, ut elucet
 „ex Julii XIII. & Henrici II. literis in
 „quibus nequidem mentio de Jesuitis
 „facta est, Carolus autem IX. hujus
 „Collegii translationem duntaxat ra-
 „tam habuerit, ea lege, ut nullum
 „Universitatibus præjudicium infera-
 „tur; literæ vero Henrici III. nunquam
 „in acta Tolosanæ Curix fuerint re-
 „lata: Præterea Senatus Parisiensis
 „anno 1584. Jesuitis Scholas ibidem
 „aperiendi facultatem dedit, ea lege,
 „ut duntaxat *Scholares* Collegii Tur-
 „noniani, non autem Doctores, Pro-
 „motores &c. essent, sicut & sub Hen-
 „rico IV. nonnisi *Regentes & Scholares*
 „appellati sunt: Nec etiam Cardinalis
 „ex se Universitatem fundandi aucto-
 „ritatem habuit, cum ejusmodi jus
 „proprium sit Regibus & Principibus.
 „Ceterum Jesuitæ hosce honores se
 „*gratis* concessuros jactitant, postquam
 „immensos thesauros jamjam sibi ven-
 „dicarunt, aliunde vero vi sui instituti
 „bonum temporale suæ Societatis pro-
 „movere obstricti, quod sinistra manu
 „recusant, dextera copiosius aucupati
 „norunt, pauperesque studiosos, qui-
 „bus forte gratificantur, ad domestica
 „sua applicant obsequia, hujus autem
 „*gratis* obtentu Orbem & Ecclesiam ad
 „Sacer-

„Sacerdotalis Ordinis, & literarum Sæc. XVII.
 „contemptum ejusmodi replent homi- A. C. 1624.
 „nibus, qui nil aliud, quam eleemo-
 „synas latino sermone petere callent.
 „Si ergo Vestra Majestas Universitates
 „suas fartas servare velit, Jesuitis con-
 „cedere nequit, id quod tot artificiis,
 „importunitate & violentia petunt, &
 „deinceps petere non desistent, donec
 „omnes Universitates, aliunde rediti-
 „bus exhaustas everterint, ac Proce-
 „rum patrocinio suffulti ad sua Colle-
 „gia transtulerint., Hæ rationes Lu-
 „dovico Regi tam æquæ videbantur, ut
 die vigesima septima Septembris habito
 Sanctiori Senatu Jesuitis jurium Aca-
 demicorum usurpationem inhiberet,
 & Tolosanus Senatus eosdem ab actio-
 nis jure excluderet.

§. XXVI.

Petrus de Arcis quasdam propositiones revocare jussus.

Die vigesima secunda Novembris Pe-
 trus de Arcis Carmelitarum Præ-^{Argentre}
 sentatus coram sacra Facultate Theo-^{l. c.}
 logica comparuit, ut de nonnullis pro-
 positionibus sinistre intellectis rationem
 redderet, prius tamen Prior & Regentes
 Carmelitani palam profitebantur,
 se ad summum Pontificem provocatu-
 ros,